

HackShield Lesbrief Quest 5

Laat je niet Phishen

Lesduur

45 minuten

Doelgroep

Groep 5 t/m 8

Geschikt voor leerlingen tussen de 8 en 12 jaar.

Ingestoken op B1 taalniveau.

Leerdoelen

Leerlingen leren...

- wat phishing is.
- hoe ze phishing kunnen herkennen.
- wat ze kunnen doen als ze met phishing te maken hebben.

Benodigdheden

- Digibord
- Leerkracht account voor HackShield (maak deze [hier](#) aan)

Begrippen*:

Persoonlijke data:	Zijn gegevens die direct naar jou als persoon te herleiden zijn. Denk aan je naam, adres of woonplaats, maar ook je telefoonnummer of postcode of namen van je familie of huisdieren.
Phishing (bericht):	Phishing is een vorm van online stelen: een cybercrime dus. Hierbij sturen criminelen jou een bericht om zo inloggegevens, bankgegevens of andere persoonlijke gegevens te achterhalen. "Phishing" komt van het engelse woord "Fishing" wat hengelen betekent. Criminelen hengelen in dit geval naar jouw online persoonlijke gegevens. <i>Weetje:</i> In de jaren 80, gebruikten veel hackers, de "ph" in plaats van een "f". Zo werd "Fishing" dus "Phishing".

** Wil je nou net iets meer weten over bovenstaande onderwerpen. Kijk dan joinhackshield.nl en bekijk de video's ter inspiratie en verdieping. Dan ben je helemaal goed voorbereid op deze les!*

Algemeen

In deze klassenquest komen leerlingen erachter wat phishing is en hoe ze dit kunnen herkennen. Criminelen doen zich bijvoorbeeld voor als jouw bank, school, of je verzekeringsmaatschappij en vragen vervolgens om persoonlijke gegevens. Je kunt ook een mail krijgen waarin staat dat je een prijs hebt gewonnen of whatsapp bericht waarin staat dat je een grote erfenis van je oma krijgt. Leerlingen krijgen in deze les handvatten aangereikt waarmee zij kritisch naar hun berichten leren kijken. Er staan bijvoorbeeld vaak kleine foutjes in het bericht, denk aan spelfouten of een fout in de URL zoals .nnl in plaats van .nl.

De Phishing Lynx, legt de trucs uit die hackers toepassen om je ergens in te laten trappen. Zo stink jij er niet in!

Handig om te weten

Neem zelf een kijkje op de website van HackShield zodat je kunt zien hoe de game omgeving en de klassenquest eruit zien, zodat je weet wat je leerlingen kunnen verwachten. Dit kost ongeveer een half uurtje. Vergeet niet dat je hier wel een leerkrachten account voor nodig hebt. Die kun je [hier](#) aanmaken.

De legenda van belangrijke knoppen in de game, vind je in bijlage 2.

Uitwerking

Introductie - 10 min

Vertel de leerlingen dat jullie het gaan hebben over de term phishing en wat dat precies is, én dat jullie daar samen een game over gaan spelen.

We zijn met elkaar zo ontzettend veel online! Steeds meer communicatie is online en we delen ook heel veel linkjes, afbeeldingen en andere berichten met elkaar. Een ongeluk zit dus in een klein hoekje. Hoe vaak gebeurt het eigenlijk dat je 'zo maar' door klikt? Puur omdat je al zo veel klikt, typt, swipet en scrollt.

Introductievragen

- Hoe vaak klik jij op een link zonder goed te kijken of na te denken? Gebeurt dat wel eens?
- Wat heb je gedaan als dat gebeurde?
- Kunnen we samen situaties bedenken waarin het kan gebeuren dat je ergens op klikt? *(bijvoorbeeld: je hebt haast, je wilt snel iets doorsturen of je hebt koude vingers.)*

Optioneel

Leerlingen maken in groepjes een phishing bericht (eventueel ook gewoon tekenen/schrijven op een papier). Dit kunnen leerlingen meenemen naar huis en als voorbeeld thuis laten zien zodat ook zij er nooit meer in hoeven te trappen!

Kern - 30 min

Start de quest op het digibord. Geef aan dat jullie nu gaan starten met de game en bespreek regels die passen bij jouw klas wanneer jullie klassikaal een spel op het digibord spelen.

Tips

- Wil je het geluid uit in de quest? Dat kun je doen in het menu van de game via het tandwiel (zie afbeeldingen rechts). Zet alle schuifjes naar links (muziek, SFX & Video).
- In de quest vertellen de Phishing Lynx en André van alles over phishing. Dit is in tekst beschreven. Je kunt ervoor kiezen om kinderen de tekst van een specifiek karakter te laten voorlezen (bijvoorbeeld kind x leest de tekst van André en kind y de tekst van de Lynx). De losse berichten die in beeld komen kun je steeds door een andere leerling laten voorlezen.
- Tijdens de quest zullen er keuzes gemaakt moeten worden. Je kunt er voor kiezen om een actieve werkvorm daarbij te gebruiken. Bijvoorbeeld: Als je denk dat we rechts moeten gaan, mag je gaan staan. Als je denk dat we links moeten, dan mag je op de grond gaan zitten.

Klassenactiviteiten in de quest

Onderstaande vragen worden als klassenactiviteiten getoond in de paarse Query's (een soort robotje) in de quest. Je kunt als docent kiezen of je de activiteiten wilt doen. We adviseren deze vragen met je klas te bespreken om de bewustwording van de online keuzes die ze kunnen maken te bevorderen. Uiteraard kun je ervoor kiezen om deze over te slaan of op een ander moment te bespreken.

1. **Heb jij zelf of misschien iemand in je omgeving wel eens een phishing bericht gekregen? Wat heb je toen gedaan?**
2. **Kun je ook phishing ontvangen met de post?**
(Ja, dat kan! Bijvoorbeeld nepbrieven van de bank:
<https://www.cybernetwerk.nl/phishing-per-papieren-post/>)

Afsluiting - 5 min

Vraag de leerlingen wat ze hebben geleerd.

Vragen

Hoe herken je phishing?

Mogelijke antwoorden:

- Door goed te lezen kun je gekke dingen herkennen.
- Let op spelfouten.
- Phishing-berichten beginnen vaak onpersoonlijk.
- Je moet vaak "SNEL" iets doen.
- Je moet vaak ergens op klikken of iets downloaden.
- Er staan verdachte zinnen in.
- Het is een gek e-mail adres of een e-mail adres met spelfouten.
- Bedrijven gebruiken NOOIT een @hotmail.com, @gmail.com, @outlook.com of @msn.com
- Er worden link verkorters gebruikt zoals T.co, bit.ly en Goo.gl.
- Er staat: "Klik hier om in te loggen" - Doe dit nooit. Hackers maken websites na. Ga zelf naar de juiste URL en log zo in.
- Er staan rare woorden in de linkjes.
- Spreken ze, of gebruiken ze, een andere taal?
- Door een buitenlands telefoonnummer dat wordt gebruikt.

Er zijn een aantal zinnen die verdacht zijn, die hackers vaak gebruiken. Welke kennen jullie?

Mogelijke antwoorden:

- We zijn bezig met een veiligheidsupdate, controleer je gegevens
- Ik werk bij de bank, mag ik je gegevens controleren?
- Je hebt een prijs gewonnen
- Je rekening is geblokkeerd
- De instellingen voor jouw internetbankieren staan niet goed
- Je krijgt een erfenis van een oom die je niet kent
- Maak geld over en verdien zo nog meer geld
- Stuur dit bericht door naar zoveel mogelijk mensen
- De postbode heeft geprobeerd een pakje te bezorgen, maar er was niemand thuis

Shield & punten

Wanneer je met de leerlingen de quest uitspeelt, ontvang je aan het einde een code. Wanneer leerlingen op www.joinhackshield.nl een eigen profiel hebben aangemaakt (kijk hieronder hoe je hen hierin zou kunnen begeleiden), kunnen zij deze code invullen waardoor een shield en extra punten worden verdiend.

TIP: Schrijf de code op het bord of laat de leerlingen de code zelf opschrijven om mee naar huis te nemen. Zo stimuleer je dat de leerlingen zich thuis ook verder zullen verdiepen in cyberveiligheid. Wat wil je nog meer!?

Wil je jouw leerlingen in de klas al meer HackShield laten spelen? Dat kan natuurlijk ook. In bijlage 1 staat stap voor stap uitgelegd hoe je de kinderen kunt begeleiden een account aan te maken.

Tips voor vervolg

We zijn continu bezig met het doorontwikkelen. Hebben jij of je leerlingen ideeën, feedback of suggesties voor onderwerpen? Laat het ons weten via info@joinhackshield.nl.

Bijlage 1

Een HackShield account aanmaken

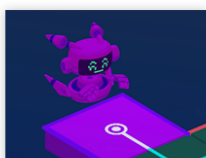
De leerlingen kunnen thuis of op school verder op cyberpad in HackShield, maar daar hebben ze wel een eigen account voor nodig. Door hen te stimuleren een passende gebruikersnaam en wachtwoord te laten bedenken, help je hen op weg in het maken van veilige keuzes online. Hieronder volgen een aantal tips:

(Wil je alleen weten hoe je een account aanmaakt op joinhackshield.nl? Lees dan alleen het dikgedrukte stukje tekst bij punt 4)

1. Doe klassikaal de [wachtwoordkraaktest](#). Laat leerlingen tellen uit hoeveel tekens hun meest gebruikte wachtwoord bestaat. Vraag dus ook door of er bijvoorbeeld hoofdletters of cijfers in voor komen. Vul een wachtwoord in op de website en je ziet hoeveel jaren of soms zelfs secondes ervoor nodig is om een wachtwoord te kunnen kraken.
2. Benoem dat een wachtZIN een goede en veilige optie is. Zo'n zin hoeft juist niet lastig te zijn. Laat ze, net als in een geschreven zin, ook de spaties tussen de woorden als tekens inzetten. Wedden dat een hacker die lastig kan kraken? Hackers, maar ook geautomatiseerde wachtwoordkrakers, hebben er veel werk aan om veel opeenvolgende tekens te achterhalen. Tel maar eens de tekens van een wachtzin en vul die in op [wachtwoordkraaktest](#). Zie je het verschil?
3. Hackers gaan altijd na wat ze over jou al online kunnen vinden. Gebruik dus nooit je naam of geboortedatum in je gebruikersnaam of wachtZIN!
4. **Laat de leerlingen zien dat ze rechtsboven op joinhackshield.nl kunnen klikken op INLOGGEN/REGISTREREN. Vervolgens moeten ze op de grote blauwe knop REGISTREREN klikken en kunnen ze daar al hun gegevens invullen. Hebben ze een account aangemaakt? Dan kunnen ze op de grote oranje knop SPELEN klikken, rechtsboven op de website.**
5. Voordat iedereen aan de slag gaat neem je de eerste stappen samen door. Het spel spreekt voor zich. Benoem dat het bij dit spel niet gaat om de snelheid, maar om de meeste vragen GOED beantwoorden. Overal zitten tips en nieuwe inzichten in verwerkt die goed van pas kunnen komen om hacken te voorkomen.
6. Er komen heel wat moeilijke woorden in voor. Die mogen leerlingen natuurlijk altijd Googlen! Handig is als ze het gelijk opschrijven, zodat je op het einde van de les een aantal van die begrippen met elkaar kunt bespreken (kracht van herhaling).

Bijlage 2

LEGENDA

Paarse Query

Hier kun je een activiteit doen waarbij de hele klas kan meedoen.

Karakter loopt

Dit icoon geeft aan dat het karakter in beweging is.

Spreekwolk

Hier vind je alle teksten die je tot nu toe in de klassenquest tegen bent gekomen.

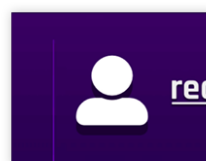
Shield

Bekijk hier welke shields je al behaald hebt.

Money Blocks

Dit zijn de moneyblocks die je verzameld hebt. Het online geld van HackShield.

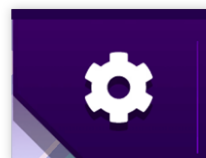
Profiel

Bekijk je profiel en pas eventueel aan.

Klikpunt

Klik hier voor interactie.

Instellingen

Pas hier het volume, effecten, taal en het geluid van de video aan.